

DATUM
2017-11-21
ERT DATUM
2017-09-21

DIARIENR
2017/206-4
ER BETECKNING
Ku2017/010905/DISK

Regeringskansliet
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Konsultation i frågor som rör det samiska folket (Ds 2017:43)

Statskontoret delger härmed våra synpunkter på departementspromemorian *Konsultation i frågor som rör det samiska folket* (Ds 2017:43). Vi tar endast upp de sex förslagen i PM:et som faller inom vårt kompetensområde.

Införande av en särskild konsultationsordning

Statskontoret tillstyrker förslaget att en konsultationsordning för frågor som rör det samiska folket införs. Statskontoret delar bedömningen att en ny, särskild lag är den mest lämpliga lösningen för detta, till skillnad mot att t.ex. reglera samrådet genom nya paragrafer i sametingslagen (1992:1433).

Samråd i form av konsultation, utöver annat samråd

Statskontoret tillstyrker förslaget att samråd bör ske för att främja det samiska folkets inflytande, att samrådet ska benämnas konsultation, och att konsultationsordningen ska gälla utöver vad som föreskrivs om samråd i annan lagstiftning. Utökad samråd med det samiska folket i frågor som rör dem är önskvärt. Förstärkt samråd har efterlysts bl.a. när FN och Europarådet kritiserat Sverige för bristande samråd med landets urfolk.

Flera myndigheter bör ha skyldighet att konsultera

Statskontoret tillstyrker också förslaget att regeringen, statliga förvaltningsmyndigheter, landsting och kommuner ska konsultera företrädare för det samiska folket i ärenden som kan få särskild betydelse för samerna. För att vara tillräckligt genomgripande bör konsultationsordningen omfatta inte endast regeringen, vilket förespråkats tidigare i Ds (2009:40).

Fler samiska organisationer bör kunna konsulteras

Statskontoret tillstyrker förslaget att konsultation ska ske med Sametinget som företrädare för det samiska folket, men att även andra samiska organisationer ska kunna konsulteras. Förslaget motiveras av att Sametinget inte

enbart kan ses som företrädare för samiska intressen. Sametinget innehar en dubbel roll, som både direktvalt politiskt organ och en förvaltningsmyndighet under staten. Detta understryker vikten av att höra flera intressen.

Konsultation bör ske i god anda och eftersträva samtycke

Statskontoret tillstyrker förslaget att konsultation ska ske i god anda, och att enighet eller samtycke i den fråga som föranlett konsultationen ska eftersträvas. Ett verkligt samråd ska inte enbart innefatta information från myndigheter, eller ett yttrande från Sametinget som inte behandlas av andra parter. Genom att Sametingets ståndpunkt vägs in med andras, och tillmäts stor betydelse, kan man anse att Sverige har närmat sig en uppfyllelse av ILO:s konvention 169 vad gäller ursprungsfolks fria och informerade förhandsgivande/samtycke som grund för beslut i frågor som rör dem särskilt.

Tveksamt att konsultation ska underlåtas vid brådskan

Enligt promemorian ska konsultationsordningen inte gälla om konsultationen skulle fördröja ärendets behandling så att mycket avsevärd olägenhet uppkommer. Statskontoret ställer sig tvekan till en sådan undantagsregel. Statskontoret efterlyser en konsekvensanalys av en sådan regel. Risken är att frågor som kräver längre tid att konsultera om inte tas upp.

Kostnadsberäkningar saknas för nya ärenden

Statskontoret delar bedömningen att förslagen bör ha begränsad ekonomisk påverkan. Mängden ärenden konstateras dock med största säkerhet öka för Sametinget. Statskontoret saknar kostnadsberäkningar för denna ärendetillströmning. Även finansieringsförslag skulle då ha behövt utarbetas.

Uppföljning efter att lämplig tid har förflutit

Statskontoret anser att åtgärderna i promemorian bör följas upp efter att en lämplig tid förflutit. Det är angeläget att bedöma om åtgärderna har givit de effekter som eftersträvas på området.

Tillförordnad generaldirektör Tony Malmberg har beslutat i detta ärende. Utredningschef Jessica Bylund, och utredare Eero Carroll, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Tony Malmberg

Eero Carroll